

Fòrum ONDARA

de capellans del bisbat de solsona

Núm 3 - desembre de 2005

ADVENT I RECONCILIACIÓ

Celebracions comunitàries amb absolució general

(Reflexions sobre el document del bisbe de Solsona, amb motiu de l'Advent)

Les disposicions del document

En aquesta exhortació el bisbe de Solsona diu coses molt maques i molt ben dites, però que, sota el pes de la imposició, perden tot l'encant i es converteixen en una llosa.

El document parteix d'una constatació: "Aquests dies d'Advent en unes quantes parròquies de la diòcesi (jo diria que més o menys en totes), s'exhorta els fidels a rebre el sagrament de la reconciliació i a preparar-se així a una celebració del Sant Nadal. La resposta dels fidels és escassa. Si bé són nombrosos els qui participen en la celebració de l'eucaristia".

El document no es qüestiona sobre les causes d'aquesta resposta escassa. Només diu que "aquesta manera de fer demana una presentació diligent i una oferta renovada del sagrament de la reconciliació". Però el mateix raonament sembla suposar que la causa no n'és altra que la manca de diligència dels capellans. Però no diu res d'una història de rutina i d'abusos en l'administració d'aquest sagrament, que havia convertit en una font d'escrúpols i d'angoixes allò que havia de ser sagrament de l'amor misericordiós de Déu.

Ja fa temps que K. Rahner feia aquesta severa advertència: "La història del sagrament de la penitència ens demostra

com, per culpa d'un tradicionalisme feixuc i rutinari, una evolució necessària pot veure's retardada durant segles, amb gran detriment de les consciències". Un capellà dels nostres, mossèn Jesús Huguet, en un article de 1993, indicava, a la llum del dret i de la moral tradicional, cinc possibles camins de sortida per a desbloquejar la situació (Quaderns de Pastoral, núm. 138). Roma va optar per l'opció més dura: "La confessió dels pecats (quina?)—recorda el document—és, doncs, un element essencial del sagrament. De

tal manera això és així, que, si en algun cas de necessitat i d'excepció es dona l'absolució dels pecats sense la prèvia confessió, el penitent queda obligat a atansar-se a la confessió individual en la primera ocasió que pugui. No es donen en les parròquies de la diòcesi les circumstàncies excepcionals de necessitat previstes en el Ritual de la Penitència i en les declaracions de la Congregació per a la Doctrina de la Fe. Per això, ni es poden autoritzar ni han de convocar-se celebracions penitencials en les quals, sense l'acusació individual dels pecats, el sacerdot imparteix l'absolució general als fidels".

Fonaments doctrinals

La raó d'aquesta disciplina tan dura seria que aquest "és el camí que Crist mateix ha donat a l'Església per reconciliar els cristians que han caigut en pecat".

El primer que se t'acut és demanar quan és que Jesús ho ha volgut així. Se sol invocar el "loguion" de Joan 20,23 ("A qui perdonareu els pecats, li quedaran perdonats; a qui no els perdoneu, li quedaran sense perdó"). Però voleu dir que aquest loguion diu tant com se li vol fer dir? El primer que cal tenir en compte és que és un loguion de Jesús Ressuscitat,

amb tot el que això suposa. En segon lloc, voleu dir que s'ha d'interpretar en un sentit exclusiu: "als qui no els hi perdoneu no els seran perdonats"? De fet, la mateixa Església sempre ha ensenyat que el perdó dels pecats, per grossos que fossin, es podia obtenir per altres camins que el sacramental. El factor decisiu és el veritable penediment. Voleu dir que amb aquest loguion Jesús Ressuscitat pretenia instituir el sagrament de la Penitència? Voleu dir que el loguion vol expressar alguna cosa més que la consciència de

Ens agradaria poder parlar des d'una actitud de diàleg i col·laboració, moguts únicament pel desig d'una recerca conjunta de les exigències evangèliques

l'Església de ser, pel do de l'Esperit, sacrament de l'amor i perdó de Déu? Realment, d'entrada, costa d'acceptar que d'un *loguion* de Jesús Ressuscitat, de caràcter bàsic i general més que no pas estrictament institucional, se'n pugui extreure, amb caràcter de necessitat, una disciplina tan circumstanciada i rigorosa.

Estem convençuts que la regulació i configuració d'aquest sacrament hauria estat molt diversa, si, en lloc de fixar-se només en el *loguion* joanenc, entès en un sentit jurídic més que no pas querigmàtic, s'hagués fixat en el tracte de Jesús amb els pecadors. Si la missió de l'Església en aquest sacrament és de fer present l'amor i el perdó de Déu al pecador penedit, ningú no pot ensenyar-nos millor que aquell que és la màxima presència de Déu entre els homes, com Déu estima i perdona. Al llarg de l'evangeli podem observar com els pecadors que tenien la sort de trobar-se amb Jesús experimentaven, en la trobada amb ell, l'amor amb que el Pare els estimava, i al mateix temps que s'obrien a la veritat i reconeixien humilment la magnitud del seu pecat, s'obrien també a l'esperança, se sentien dignificats, regenerats, uns homes nous. Però en lloc no trobem ni rastre de confessions minucioses.

És cert, com diu el document, que la confessió o reconeixement del propi pecat és essencial. Tan essencial que és absolutament inajornable. Però, ¿quina confessió? La de Trento, amb gènere, nombre i espècie, o bé la del fill pròdig o del bon lladre?

Les diverses praxis

Enfront del sistema més usual al nostre bisbat en què, abans de rebre l'absolució general, la gent passa en fila per davant del sacerdot, s'acusa amb les paraules del fill pròdig: *"perdoneu-me, pare, que he pecat"* i el sacerdot els imposa d'un en un les mans dient les paraules de Jesús a la dona adúltera: *"ves-te'n en pau i no pequis més"*, el bisbe ha adoptat a la catedral un sistema lleument diferent: set o vuit canonges, amb el corresponent reclinatori, repartits en diversos racons de la catedral, esperen els penitents, que s'acusen i reben l'absolució d'un en un. El bisbe queda en regla davant la llei: ell no és responsable de la confessió que pugui fer cada penitent, però la realitat és que gairebé la totalitat d'ells es limiten a fer la mateixa

acusació genèrica: *"perdoneu-me, pare, que he pecat"*.

Per la nostra part creiem que la praxi que s'hauria d'adoptar és la que se segueix, per exemple, a Taizé. Fer unes bones celebracions comunitàries amb absolució general i, per altra part, oferir la possibilitat de la confessió individual voluntària, tot treballant pacientment per ajudar-ne a descobrir, sense angoixes ni extorsions, els seus valors i beneficis. Aleshores sí que el sacrament de la penitència podria presentar-se com una oferta joiosa de la misericòrdia del Senyor.

Però el que ens sembla imperdonable és que la jerarquia es negui a posar sobre la taula i escatir obertament un tema tan transcendental com aquest per a la salvació dels fidels: quines són les condicions estrictament necessàries que dimanen de la voluntat de Jesús o de la naturalesa del sacrament de la Penitència? Per poder després limitar-se, com el Concili de Jerusalem, a allò que és estrictament necessari i no posar traves a l'amor i el perdó de Déu. Perquè, de vegades, sembla talment que l'Església vulgui que la gent es condemni. Tothom sap que exigir la confessió detallada avui dia, per a la major part de la gent, és demanar peres a l'om: ens trobem davant una veritable impossibilitat moral col·lectiva de tipus cultural. A no ser que a l'Església, més que no pas el perdó dels pecats, li interessi el poder sobre les consciències.

Perquè, tot comptat i debatut, volem dir que el Senyor farà cap retret a aquell capellà que faci una celebració comunitària amb absolució general, perquè sincerament creu que és el millor o l'únic que pot fer perquè els seus fidels puguin experimentar aquests dies la joia de l'amor i el perdó de Déu? Seria més còmode quedar-se a casa, dir a la gent que l'Església només accepta la confessió individual i posar-se al confessor una estona abans de la missa, encara que no hi vagi ningú.

Però el que menys ens ha agradat del document és el seu to impositiu, taxatiu, sense un diàleg previ amb els capellans i laics, que s'ha de suposar que comparteixen les mateixes inquietuds i que són els que més de prop viuen i pateixen la realitat. Ara mateix, nosaltres, els components del Fòrum Ondara, ens agradaria poder parlar des d'una actitud de diàleg i col·laboració, més que de contestació, moguts únicament pel desig d'una recerca conjunta de les exigències evangèliques. □

RECOMANEM...

UN LLIBRE

EL QUE SABEM DE JESÚS (Michel Quesnel, ed. Helios, Barcelona, 2005). Amb el mateix rigor del llibre sobre Jesús de L'Armand Puig, encara que sense l'espiritualitat del de Rovira Belloso i molt més breu que el dels dos: 200 pàgines en lletra grossa. Llàstima d'algunes incorreccions de traducció. L'autor va ser professor d'exegesi durant 25 anys a l'Institut Catòlic de París i actualment és rector de la Universitat Catòlica de Lió. Anteriorment ha publicat diversos llibres sobre Jesús i els començaments del cristianisme. El llibre és, per tant, el resultat de llargs estudis. La seva exposició senzilla el fa recomanable per a tota classe de lectors.

UNA CITA

"Al contrari, la mort de Jesús ens allibera de la por de Déu, tal com la presenten les religions. I és en aquest sentit que ens salva del pecat i de la mort, del pecat que arrossega cap al no-res de la mort eterna. Perquè aquesta por és el pecat essencial «original»: destrueix la llibertat de l'home creat a la imatge de Déu, engendra les manipulacions idòlatres de la divinitat, porta per mimetisme a la voluntat de poder i de dominació del proïsme" (Joseph Moingt, a **La història més bella de Déu**, pag. 129, Edicions 62).

I... UN BON NADAL A TOTS